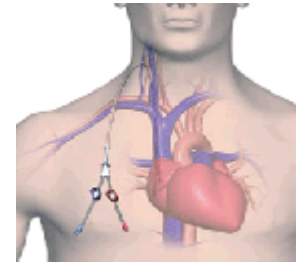

کاتتر یکی از راه‌های دسترسی عروقی در بیماران همودیالیزی است. کاتتر به زبان ساده یک لوله‌ی باریک و دو شاخه است که سر این لوله داخل یک رگ بزرگ قرار داده شده و بوسیله‌ی بخیه در محل ثابت می‌گردد. بیشتر رگهای مورد استفاده رگهای گردن یا کشاله‌ی ران و سینه هستند. کاتتر از طریق بی‌حسی موضعی و توسط پزشک گذاشته می‌شود.

انواع کاتتر

کاتتر موقت: تا زمانیکه یک روش دائمی (مثل: فیستول، گرافت یا کاتتر دیالیز صفاقی) کار گذاشته و آماده‌ی استفاده گردد، در محل باقی می‌ماند و یا هنگامی که بسیار سریع نیاز به انجام دیالیز باشد از آن استفاده می‌شود. کاتتر موقت تا **۶ هفته** قابل استفاده است، معمولاً

۱

بعد از **۳ هفته** با کاتتر دائم تعویض می‌شود. کاتتر رانی معمولاً بعد از **۲ جلسه** دیالیز تعویض می‌گردد.

کاتتر دائم: در بعضی بیماران نمی‌توان فیستول یا گرافت گذاشت مثلاً به علت کوچک بودن رگها، بنابراین آنها نیاز به کاتتر به مدت طولانی دارند. به این کاتترهای دائم **پرمکت** می‌گویند که معمولاً **۱** الی **۲ سال** کار می‌کنند.

عوارض کاتتر

سوزن نخوردن جهت دیالیز یکی از محاسنی است که کاتتر دارد اما از مهمترین خطرات کاتتر در کوتاه مدت **تشکیل لخته و عفونت** است. برای پیشگیری از لخته پرستار مسئول در انتهای هر جلسه دیالیز کاتتر را با محلولی به نام هپارین پر می‌کند. برای پیشگیری از عفونت انجام پانسمان استریل (بویژه در کاتتر موقت) الزامی است.

مراقبت از کاتتر

در طول قطع و وصل دیالیز، پرستار و بیمار

۲

جهت پیشگیری از انتقال عفونت حتماً لازم است از **ماسک** استفاده کنند.

♦ سرپوشهای کاتتر همیشه بسته باشد.

♦ پانسمان کاتتر باید حداقل **سه بار در هفته** در بخش دیالیز یا یک مرکز درمانی مجهز به روش استریل تعویض شود.

♦ مراقب تاشدگی و یا خمیدگی لوله‌ها باشید و با آنها بازی نکنید، از ورود ضربه و یا ایجاد کشش بر روی لوله‌ها جلوگیری نمایید.

♦ با استفاده از ثابت کننده‌ها مانند **سرجی فیکس** روی پانسمان گردن از حرکت بی‌مورد لوله‌ها جلوگیری نمایید.

♦ کلمپ‌های کاتتر غیر از زمان دیالیز باز و بسته نشود (فقط توسط پرستار).

♦ در مراجعه به مراکز درمانی یادآور شوید که از کاتتر جهت گرفتن خون و تزریق دارو و زدن سرم استفاده نشود.

♦ در صورت باز شدن بخیه‌ها و یا جابجایی لوله‌ها به

۳

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی درمانی ضیائیان
NoDo

*در صورت تب و لرز و یا احساس ناخوشی بلافاصله با پزشک خود تماس بگیرید.

دانشگاه علوم پزشکی تهران

جهت دسترسی به مطالب آموزش سلامت و دانلود

پمفلت‌های آموزش به بیمار

یا <http://www.ziaeian.ir>

<http://help.tums.ac.ir>

جهت ارائه پیشنهاد و انتقاد

Ziaeian@tums.ac.ir

در مورد مراقبت از

کاتتر

چه می دانید؟

تابستان ۱۳۹۹

پمفلت آموزشی مددجو

پزشک مراجعه کنید و کاتتر را به جلو و عقب حرکت ندهید.

◆ زمان استحمام حتی الامکان کوتاه باشد و برای استحمام نباید زیر دوش رفت و بهتر است به صورت ترتیبی هر ناحیه را شستشو دهید تا آب کمتری به سمت کاتتر سرازیر شود.

◆ در صورت استحمام بلافاصله محل کاتتر لازم است بصورت استریل خشک و پانسمان شود.

◆ اگر دیالیز شما به هر علتی قطع شد ولی کاتتر به صلاحدید پزشک باقی ماند، لازم است ۲ الی ۳ بار در هفته لوله‌های کاتتر در یک مرکز درمانی هپارینه شده تا از لخته شدن و گرفتگی لوله‌ها جلوگیری گردد.

نکات قابل توجه

* محل ورود کاتتر را از نظر علایمی مانند تورم، خونریزی و ترشح کنترل کنید.

* در صورت درد شدید در محل لوله‌ها و یا در قفسه‌سینه فوراً به پزشک مراجعه کنید.